անունը նշանակէլու, որուն խորագիրն է. Վասն գանձանաց գիտելոց, սա սկզբնաւորութեամբ. Եւ դնալոյ գրագրին։ Այս քերթուածը ըստ իս Գ. Երզնկացւոյ Նման բանաստեղծական մտքի արտադրութիւն է... Այդ ձեռագրին գրութեան դարէն յառաջ մենք չունինք բանաստեղծ մը՝ որ կարենայ արտադրել Ցանգէի Գիտէի այդ գեղեցիկ ոճերէն պատկերը... Մենք առ այժմ իբրեւ Կոստանդին Ի-գ տաղ մը՝ կը հրատարակենք (տես էջ 160—168), մինչեւ որ նոր ծանօթութիւն մը կամ նոր օրինակ մը ի նպաստ կամ հակառակ հաստատէ„ (էջ 41—42)։

Հոս սակայն սխալմունք կայ, զոր չգիտեմ իմացած է ապա յարգ. Հրատարակիչը։ "Այդ գեղեցիկ ոճերէն պատկերին„ արտադրողը Սիւնեաց Առաքել եպիսկոպոսն է, հեղինակն Ագամ գրոց, որ վերջերս լոյս տեսաւ իւր երեքպատիկ խմբագրութիւններովը՝ խնամքն Մեծ. Հօրը։ Վասն զի նոյն տաղն կը գտնուի մեր Թ. 63. Թղ. 4բ Ձեռագրին մէջ Առաքելի ընծայուած՝ այսպիսի խորագրով. Վասն քաջանման տրդրոցն է դէպ-օրոցն եւ գանկնոց Առաքել(ի ասացեալ) Հմմտ. Տաշեան՝ Ցուց. 286. եւ որ նախնաբար մասն էր Ագամգրոց Ա. Խմբագրութեան. Հմմտ. Պատուրեանի հրտ. Ա. գլ. Է. Վասն գանկնոց դժոխոց.„ էջ 46—55։ Հոս քնաւ չէ կասկածած հրատարակիչն նոր հեղինակի վրայ, որուն համար առնուած է համեմատութեան նաեւ յիշեալ Թ. 559 Ձեռագիրը, իբրեւ ԺԱ. օրինակ։ Բնական է բնագիրն երրորդ հրատարակութեանս մէջ աւելի խնամեալ է եւ ճշդագոյն. Թ. 559էն ընդօրինակելով նոյն անանուն հրատարակած է նաեւ Զօպանեան, "Անահիտ„ 1902, էջ 148—150։

Հ. Ն. Ա.

---

2. ԴԻՈՍԿՈՐՈՍ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԱՑՒՈՑ ՄԱՀՈՒԱՆ ՏԱՐԻՆ

Ցիմոթէոս Կուզի Հակոճաստանի մէկ տեղին (էջ 277), ուր կ'ըսուի "Երանելւոյ Հօր մերոյ Դիոսկորոսի եպիսկոպոսապետի Աղեքսանդրեայ եւ խոստովանողի՝ ի գրեցելոյ առ Սեկունդիանն թղթոյ ի Գանգրայ յեպիսորայ, որ զընիստն կոչուելոյ է Քրիստոս։ Թուղթ Եղինէրորդ։ Սեպտեմբերի երէքերորդ։ Հոռի վեցերորդ,„ փոյթած էինք մեկնել (Հանդ. 1908, էջ 296. Արտատպ. 20—22) "Ուր վանձանեցաւ եւ թներորդ Ինդիկտիոնին, Սեպտեմբեր 2ին եւ Հոռիի 6ին։„ Բայց որովհետեւ այսու ալ կը մնար ժամանակագրութեան անհամաձայնութիւնն՝ Սեպտ. 2ի եւ Հոռիի 6ին մէջ, առաջարկած էինք կարդալ վերջին մասն՝ Սեպտեմբերի Ինէրորդ, որով կը համաձայնէին երկու թուականներս։ Ան այս եթէ դժուարութիւն մը կը յառնէր, այն ալ Դիոսկորոսի մահուան օրուընէ էր, որ առ հասարակ Սեպտ. 4ին կը համարուի, չգիտեմ ինչ հիմամբ։ Բայց այս օրը ամենէն ընդունուածը չէ։ Ասորի մատենագրութեան մէջ պէսպէս թուականներ կը նշանակուին. հոս մատնացոյց կ'ընեմ հետեւեալ երկու թուականները. Պարիսի Cod. Syr. 234, որ կը բովանդակէ վարքն Դիոսկորոսի, ըստ Nau՝ քաղուածքին, մահն կը նշանակէ "ի ԺԱ ամս գիշերոյ ի Դ ամսոյն Էլուլ„ (տես Die sogenannte Kirchengeschichte des ZachariasRhetor, Leipzig, 1899, p. 304). իսկ Պետրոս Իբերիացւոյ վարքին մէջ (Հմմտ. անդ), կ'աւանդուի թէ վախճանած ըլլայ Էլուլ ամսոյն 7ին։

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏՄՈՒԱԾ — Հայք եւ Ունիթորք. 321։ — Գիւրիոն կաթողիկոս Վրաց. 327։

ԼԵԶՈՒԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ — Աքքաղեան լեզու. 333։ — Նուղկիոյ Հայոց Գաւառաբարբառը. 336։

ՄԱՏԵՆԱԳՐԱԿԱՆ — Կաֆայք ի պատմութիւնն Աղեքսանդրի. 341։ — Մխիթար Գօշի Դատաստանագիրքը եւ Հայոց հին քաղաքացիական իրաւունքը. 345։

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ — Կերլա հայաքաղքին "Հայկական Թանգարանին„ բացումը. 347։

ՄԱՏԵՆԱԽՕՍԱԿԱՆ — Պատկերազարդ Հայոց Պատմութիւն. 348։ — Dr. J. Schleifer: Die Erzählung der Sibylie. 349. — Ինձեան ազգագրական ժողովածու. 350։ — Awetis Aharonean, Armenische Erzählungen. 351.

ԱՇԼԻՒԱՇԼՔ — 1. Կոստանդին Երզնկացւոյ վերագրուած անհարազատ տաղ մը. 351։ — 2. Դիոսկորոս Աղեքսանդրացւոյ մահուան տարին. 352։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՂ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԽՄԲԱԳԻՐ

Հ. ՌԱՓԱՅԷԼ Վ. ՊԱՐՈՆՅ

ՎԻԵՆՆԱ. ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

digitised by A.R.A.R.@